

Marek Ciara
(Warszawa)

**MATERIAŁY FRANCISZKA BUJAKA
(1875-1953)
(III-339)**

Franciszek Bujak urodził się 16 sierpnia 1875 r. w Maszkienicach (obecnie w gminie Dębno w powiecie brzeskim). Pochodził z rodziny chłopskiej. Jego ojcem był Jakub Bujak, matką Anna z Bujaków.

Franciszek Bujak w 1894 roku ukończył Gimnazjum w Bochni. Studiował w latach 1894-1899 w Uniwersytecie Jagiellońskim historię, historię prawa, etnografię i statystykę. W latach 1899-1901 odbył uzupełniające studia w uniwersytecie w Lipsku. W 1899 r. uzyskał doktorat w Uniwersytecie Jagiellońskim na podstawie rozprawy *Geografia w Polsce do początków wieku XVI*. W 1905 r. uzyskał tytuł docenta historii gospodarczej Polski i powszechnej w Uniwersytecie Jagiellońskim na podstawie pracy *Studia nad osadnictwem Małopolski*.

Pracował w Archiwum Krajowym w Krakowie na stanowisku adiunkta (1902-1909). W Uniwersytecie Jagiellońskim pracował na stanowiskach docenta w Katedrze Historii Polski (1905-1909), kierownika Katedry Historii Gospodarczej Polskiej i Powszechnej (1909-1918), a po wojnie na stanowisku kierownika Katedry Spółdzielczości (1945-1950). W Uniwersytecie Warszawskim pracował w latach 1918-1920 jako profesor zwyczajny, i kierownik Katedry Historii Gospodarczej (1919-1920). W Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie pracował na stanowisku kierownika Katedry Historii Średniowiecznej Gospodarczej (1921-1939). W Lwowskim Państwowym Uniwersytecie imienia Iwana Franki we Lwowie pracował (1939-1941), prowadząc wykłady z historii gospodarczej.

Przedmiotem jego badań naukowych była historia gospodarcza Polski i powszechna, geografia historyczna, metodologia historyczna, socjologia wsi.

Oprócz wyżej wymienionych był autorem publikacji, między innymi: *Galicja*, tom 1-2, (1908, 1910, reprint: Wydawnictwo Libra.pl, Rzeszów 2014), *Historia osadnictwa ziem polskich w krótkim zarysie* (Warszawa 1920), *Państwo i naród polski w XI wieku*, (1949).

Był członkiem Polskiej Akademii Umiejętności (1922), Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (1920) i Polskiej Akademii Nauk (1952). W pierwszym rządzie Władysława Grabskiego był ministrem rolnictwa i dóbr państwowych (czerwiec-lipiec 1920 r.).

Franciszek Bujak zawarł związek małżeński z Ewą Kramsztyk. Ich synem był Jakub Bujak, taternik, inżynier mechanik, doktor nauk technicznych Politechniki Lwowskiej. Zmarł 21 marca 1953 r. w Krakowie. Pochowany został na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Materiały Franciszka Bujaka zostały przekazane w formie darowizny przez Archiwum Czechosłowackiej Akademii Nauk do Archiwum Polskiej Akademii Nauk w 1998 r. Numer w księdze nabytków: 2285.

Spuściznę uporządkował i opracował inwentarz Marek Ciara w 2021 r. Spuścizna zawiera materiały z lat 1910-1955. Spuściznę uporządkowano zgodnie z obowiązującymi w Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie *Wytycznymi opracowania spuścizn archiwalnych po uczonych*.

Materiały spuścizny to 2 jednostki archiwalne. W pierwszej znajdują się kserokopie 20 listów Franciszka Bujaka do czeskiego historyka, profesora w Uniwersytecie Karola w Pradze Jaroslawa Bidlo (1868-1937) przekazane do Archiwum PAN przez Ústředni Archiv Československé Akademie Věd (Archiwum Czechosłowackiej Akademii Nauk). W drugiej jednostce znajduje się referat Stefana Ingłota *Franciszek Bujak. Działalność naukowa i pedagogiczna* wydany drukiem we Wrocławiu w 1955 r.

W PAN Archiwum w Warszawie spuściznie nadano sygnaturę III-339. W wyszukiwarce szukajwarchiwach.pl zespół ma numer 302/452 /0. Inwentarz składa się z 2 jednostek.

Źródła i bibliografia

1. Materiały Franciszka Bujaka w PAN Archiwum w Warszawie, sygnatura III-339
2. *Bujak Franciszek* [w:] Śródka A., *Uczni polscy XIX-XX stulecia*, t. I, Warszawa 1994, s. 223225-324
3. *Bujak Franciszek*, [w:] *Nowa Encyklopedia Powszechna PWN*, Warszawa 1995, tom 1, s. 598
4. *Bujak Franciszek*, www.wikipedia.org/wiki

INWENTARZ

1. Franciszek Bujak do Jarosława Bidlo Korespondencja wychodząca 1910-1937, b. d., kkp., l., k. 22	1910-1937, b. d.	1. 20
2. Stefan Ingot, <i>Franciszek Bujak. Działalność naukowa i pedagogiczna. Referat wygłoszony na posiedzeniu żalobnym Wydziału Historyczno-Filozoficznego dnia 6 maja 1953 roku.</i> Referat 1955, druk, opr., s. 22 i 2 nlb. Druk: „Sprawozdania Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego”, 8, 1953-dodatek 3, Wrocław 1955		